

EASTON—OLEANDER.

Den 26. Okt., 1920.

I Haabets salige Morgenglans, Naar Bruden binder sin Myrtekrans, Og Skaren bænkes ved Bordets Bred, O, Herre, lad mig være med!

„Med Troskab øve det Værk, jeg skal, og glemme Dagens Tal.“ Den 15. September døde Mrs. Maria Jeppesen, og hun blev begravet to Dage senere her fra Kirken i Easton. Pastor Engholm talte paa Dansk og Pastor M. Th. Jensen paa Engelsk i Kirken, og Pastor Engholm forettede ved Graven.

Mrs. Jeppesen var født den 17. Dec., 1860 i Vamdrup og kom til Amerika i 1887. I 1905 blev hun gift med R. Jeppesen, som døde for fire Aar siden; Mrs. Jeppesen var en tro og god Stedmoder mod de fem Stedbørn og sørgede dybt over den ældste Søn, Henry, som blev i Frankrig, den eneste her fra Menigheden, som ikke kom tilbage. Hun var glad ved Guds Ord og tro i Menigheden og Kvindeforeningen, og vi savner hende.

Den 10. Okt. var en Højtidsdag for Menigheden, idet vor ny Præst, Pastor H. M. Hansen, indsattes af Kredsformanden, Pastor O. R. Olsen, som saa tillige prædikede for os den Dag. Der var Fællesspisning i Højskolens Sal, som vedkommende Autoriteter godhedsfuldt stillede til vor Raadighed; det forhøjede Feststemningen. Ved Mødet om Eftermiddagen talte Pastor L. Johnson og Pastor Engholm, som var kommen til Stede, og alt i alt var det en dejlig Dag.

Den 22. Okt. gav Sangkoret et Program i Kirken, og det finansielle Udbytte var særdeles tilfredsstillende, saa det maa kaldes vellykket, som det burde være, da der bliver lagt meget Arbejde og Tid ind paa dette, og Udførelsen af Programmet var i alle Maader opbyggende og fornøjelig.

Et Skaar i Glæden var det dog, at Mr. Richard Christiansen, Lederen af Koret, med Familie maatte forlade os; han havde nemlig genoptaget Arbejdet i U. S. Postoffice Department, denne Gang i San Francisco; vi vil savne dem.

Efter Forlydende er Subscriptionen til Samfundets Skole i Blair, her i Menigheden nu naaet op til \$15,570.00, og den er ikke endt endnu. Pastor Hansen og en lille Flok af Menigheden er i disse Dage rejst til Kredsmøde i Eugene, Oregon.

Venlig Hilsen til Danskeren og dens Læsere, Korr.

OM AT GAA TIL ALTERS OG HINDRINGERNE DERFOR.
Af Provst Th. Elmquist.

Provst Elmquist havde netop den Dag, han døde, sendt „Natt.“s kirkelige Redaktør følgende Artikel:

Det er en stor Forandring, der er foregaaet med Brugen af vor Herres Nadvere hos os i

det sidste halve Aarhundrede; som saa meget andet er det jo en Følge af det vaagnende Liv. Ude paa Landet er den gamle Vanealtergang Foraar og Efteraar saa godt som ganske forsvunden. Og i Byerne er den sørgelige Tomhed, der før herskede omkring Herrens Bord, saa der næsten aldrig var nogen, der søgte Nadveren, nu afløst af Altergang hver Søndag. Det kan ikke længere tænkes, hvad der fortælles, om en Dame fra København, som kom ud paa Landet og overværede en Gudstjeneste med Altergang, at hun fuld af Forundring udbroød: „Hvad for noget! Bruger de den gamle Skik endnu herude paa Landet? Den er for længe siden gaaet af Brug i København!“ Menigheden har lært, takket være Grundtvig og andre Herrens Vidner, at værdsætte den hellige Nadvere saavel som den hellige Daab, at betragte de to Sakramenter som Livskilder, der skal bruges ikke dødt og vanemæssigt, men i Tro og inderlig Tilegnelse til Livets Næring og Fremvækst.

Alligevel, skønt vi nu kan glæde os ved troende Menneskers flittige Altergang overalt i vort Land, hvor Livet er vaagnet, saa er der dog stadig en Del Mennesker, som ikke kommer med til Herrens Bord, endskønt de burde komme der. Maaske det er en Følge af den ivrige Bekæmpelse af Vanealtergangen, som skete for nogle Aar tilbage, og som til en vis Grad var berettiget, men dog muligt kan have jaget adskillige fra Herrens Bord, som ikke burde blive borte. Thi her kan man i sin Iver let komme til at „kaste Barnet ud med Badevandet“, undlade at værne og skærme om den spæde Plante, der trænger til at støttes og næres, medens Ukrudtsplanterne bør renses ud.

Nadveren er nemlig ikke blot for Guds bevidste og udviklede Børn. Den er ogsaa for de smaa, forkroblede Børn, som staa langt tilbage. Just de trænger til den, endskønt de ofte ikke selv ser det, og derfor holder sig selv borte i Uforstand. Derfor er det, at det gennemgaaende er de samme Mennesker, der kommer til Nadveren, medens mange, der dog er glade ved at gaa i Kirke, ikke kommer til Alters. Thi dem skulde gerne nærværende Linier være henventte.

Hvorfor gaar du ikke til Alters? Du gaar jo dog i Kirke; hvorledes kan du da være Herrens Opfordring overhørig om at „æde hans Kød og drikke hans Blod“, som du hører saa ofte i Kirken, og som han henvender til alle sine Venner? Det kan jo dog ikke være Ligegyldighed, som det aabenbart er hos den store Verdens-Mængde; thi Guds Rige og Sjælens Frelse er jo for dig en Hjerterag. Du vil maaske sige, at du føler ingen Trang dertil. Men det er en stor Mangel hos dig, lige saa betænkelig, som det vilde være naar et ellers normalt Menneske slet ingen Trang følte til Mad og Drikke. Naar et Menneske, der vil fremad i Livet med Gud, som det saa ofte sker, følger sig fattig og svag og mat

i sin Tro, da er dette jo aabenbart et Tegn paa, at han trænger til Nadveren, Guds Børns Styrkingsmaaltid, selv om han ikke ser og forstaar, at det er den, han har behov. Og da skulde han gaa til Herrens Bord.

Nej, det er vel egentlig det almindeligste Svar: „Jeg synes ikke, jeg er rigtig værdig!“ Denne Tale om Værdigheden er kommen stærkt i Forgrunden hos mange Mennesker ved en Misforstaaelse af Pauli Ord i 1. Kor. 11, 27.—29. og ved en Overspænding af Luthers og andre lutherske Prædikanters Tale om „Værdigheden“ ved Altergangen.

Paulus taler jo paa det paa-gældende Sted om Misligheden, der fandt Sted ved den korinthiske Menigheds Nadvernydelse, hvor nogle tog for graadigt til sig af den medbragte Mad og Drikke ved de Kærlighedsmaal-tider, der jo i den ældste Menighed holdtes i Forening med Nadveren, saa at de betragtede Herrens Legeme og Blod som et almindeligt Maaltid, til hvis Nydelse de ingen Selvprøvelse behøvede. Og den „Dom“, der her er Tale om, og som følger med sliq uværdig Nadvernydelse, er selvfølgelig ikke „evig Fordømmelse“, men (som v. 30 viser) Skade og uheldige Virkninger i Troslivet og Menigheds-livet.

Hermed er naturligvis ikke nægtet, at man ikke kan nyde Herrens Nadvere saaledes, at den bliver til Fordømmelse i Stedet for til Velsignelse; men det er urigtigt at bruge det nævnte Skriftsted som en Advarsel mod at gaa til Alters. Værdigheden ved Altergangen er jo dog egentlig saaledes beskaffen, at den er mest værdig, der føler sig aller-mest uværdig, den, der kommer i Ydmyghed som den store Synder, der angreder sin Synd og hjertensgerne vil ud af den og beder om Syndernes Forladelse for Jesu Skyld af Naade. Derfor kan ingen med Rette sige: „Jeg er for stor en Synder, til at gaa til min Herres Naade-bord!“

For mange er det imidlertid ikke saadanne Anføgtelser over deres personlige Skikkethed til at gaa til Alters, der afholder dem fra Altergangen. Men det er noget ved Nadveren selv. Den er dem for mystisk, for hemmelighedsfuld. Man kan meget bedre i vor forstandsudviklede Tid forstaa, at ens indre Menneske kan paavirkes ved, hvad det hører og kan erkende Sandheden af, saaledes som det sker ved at høre en Prædiken, end ved dette mystisk-hemmelighedsfulde Maaltid, der skal udøve Virkninger i Sjælen, skønt det er et legemligt Maaltid med legemligt Brød og Vin. Derfor hører man hellere Ordets Forkyndelse, end man deltager i Altergangen. Den staa aligevel for en som et middelalderligt Stykke af Gudstjenesten.

Men dette er at ville være klogere end Herren selv, som har indstiftet Nadveren. Han gaar nemlig ud paa at paavirke, ikke blot vort bevidste Liv, men ogsaa den dunkle Naturgrund, hvorfra alt det bevidste i os har sit Udspring. Og dette sker ved Nadveren, saa dersom vi har Syn for, hvor meget vort indre, ubevidste Liv betyder for, hvad der kommer frem i vort Bevidstheds-liv, da vil vi med Glæde gribe et Naademiddel, som „han, der alle Dybder ved“, har indsat til Paavirkning af dette skjulte Sjæleliv, for at det kan blive den frugtbare Naturgrund for et sandt, kristeligt Liv. Og for hver en Gang, vi gaar til Herrens Bord i Tro og Bøn, vil vi ogsaa være forvissede om, at vi faar en Velsignelse, der tilføjer vort indre Liv Frugtbarhed og Grøde.

Muligvis kunde der ogsaa være dem, der holder sig fra Nadveren, fordi de ikke kan tilegne sig den lutherske Opfattelse af dette Sakramente. Vi ved, at Luther i Modsætning til de Reformerte gjorde den dybere Nadveropfattelse gældende, at Nad-

veren ikke blot er et Erindringsmaaltid, men en virkelig Gave, virkelig er Herrens Legeme og Blod, vel ikke som hos de Romerskkatolske, for alle Tider efter Indvielsen, men i det Øjeblik, det uddeles, og Ordet lyder. Mange kan ikke have sig højere end til „det betyder“ og tør derfor ikke gaa til Alters, fordi de kun ser deri et „Tegn“. Men gid vi kunde sige til alle disse fromme Nølere: Naar har Herren gjort Velsignelsen ved Nadveren afhængig af en Opfattelse? Maa det dog ikke her gælde: „Hver nyde, som han nemmer!“ Kommer et Menneske kun i oprigtig Anger og Tro, da kan vi være vis paa, at han faar den Velsignelse, han kan modtage. Siden kan han maaske vokse saa vidt, saa han kan modtage mere. Men at han ikke skulde kunne gaa til Herrens Bord, fordi han ikke deler denne eller hin Opfattelse af Gaven, kan ikke være i Overensstemmelse med Jesu Kristi Hensigt med den.

Men hvorom alting er, saa er der da en Ting, der hedder Lyngthed mod Herren, og som maa gælde i alle Forhold hos troende Mennesker. „Dersom I elsker mig, da holder mine Befalinger!“ siger Herren, og til hans Befalinger hører ogsaa Nadveren. Naar vi da ikke vil lade vor Kærlighed til Herren blive ved løse Følelser og Stemninger, men lade den kendes paa, at vi virkelig holder, hvad han har befaleet os, saa vil vi ogsaa gaa til Herrens Bord, hvad enten vi i Øjeblikket er „oplagte“ eller „uoplagte“. Vi vil passe, at det ikke bliver for sjældent, vi kommer der, men ret jævnligt og flittigt. Selv om det ikke kan fastholdes, at de første Kristne nød Nadveren daglig, saa nød de den dog hyppigt, hyppigere, end vi plejer at gøre det. Thi en eller to Gange om Aaret er visselig for lidt. Paulus siger i 1. Kor. 11, 26.: „Saa ofte som I æde dette Brød og drikke denne Kalk, saa forkynder Herrens Død, indtil han kommer“, og peger dermed hen paa en flittig Nadvernydelse.

Ja, maatte alle uholdbare Hindringer, der er rejste af Mennesker for Brugen af Herrens Bord, og som kan holde Sjæle, der trænger til dette hellige og herlige Naademaalet, borte fra det, falde mere og mere, saa at den Velsignelse, som bor i Nadveren, maa komme til at strømme ind i alle de Hjerter, der har den behov!

KVITTERING.

For Pensionsfundts Grundfund.

- Før anført \$10,265.80.
- Exira, Ia., H. P. Petersen \$200.
- Omaha, Nebr., Jorgen Hansen og Hustru. \$25.
- Chicago, Ill., Ebenezer Mgh., Peter Hansen \$50; Angie Hansen \$25; Siloams Mgh., Antonio Krogh \$10, Niels Møller \$5; Ebenezer Mgh., Paul H. Williams \$25.
- Indianapolis, Ind., Anders Hedegaard \$10.
- Jacksonville, Ia., Hans Rasmussen \$5.
- Moorhead, Ia., John H. Johnson \$100; Mrs. John H. Johnson \$25; Theodor Johnson \$2; Esther Johnson \$2; Frederik Sørensen \$10
- Racine, Wis., Emaus Mgh. Martha Andersen \$5; Ethel Petersen \$10; Carl Monfeld \$10; Norman Monfeld \$10; Edwin Monfeld \$10.
- Graettinger, Ia., Paul Paulsen \$5; Lewis Paulsen \$5; Chris Berdin \$10.
- Hampton, Nebr., Amanda Hansen \$5; Jesse Hansen \$25; Mrs. Louis Hansen \$50.
- Graettinger, Ia., Nels Jensen \$50.
- Brooklyn, N. Y., P. Johnson \$50; Conrad Johnson \$5.
- Neenah, Wis., E. R. Rasmussen \$5.
- Brooklyn, N. Y., P. Miller \$20; E. Vendelboe Nielsen \$10; H. Hansen \$5; Chris Petersen \$50; A. J. Lauersen \$25; Mrs. C. Christensen \$10; Olaf Jorgensen (Fortsættes paa 6. Side.)

Dansk Almanak

For første Gang udgiver „Danish Luth. Publ. House“ en Almanak. Læsestoffet samlet af Past. Kr. Anker er ypperligt og udgør en dejlig lille Julebog. Mange Artikler i Bogen er originale, skrevet af kendte Mænd.

Her er en lille Indholdsfortegnelse:

1. „Vi vandre i de voksnes Land“, af Mads Nielsen.
2. „Danske Dage“, af Sognepræst H. O. Frimodt-Møller, Kirkehelsinge.
3. „Noget om Indre Missions Begyndelse og Udvikling i Sønderjylland“, af Pastor C. Mathiesen.
4. „Amerikas Opdagelse — Det ubekendte Land“, Digt af Chr. Richardt.
5. „Gamaliel“, af Sognepræst W. Johansen, Asaa.
6. „Paa Vagt“, af Pastor Poul Ø. Gade, Præst i Kirkens Korshær.
7. „En lille Juleengel“.
8. „Husfællerne.“
9. „Da Kongen smilte“.
10. „Hvad han duede til“.
11. „Julegæsten“.
12. „Broderen, som ikke havde Lykken med sig“.

Begge Tekstrækker til Søn- og Helligdage er angivet for hver Uge. Desuden findes der Billeder af vore Børnehjem, Skolen og Forlagshuset samt Sanatoriet i Brush, Colo.

Almanakken burde ind i ethvert dansk Hjem. Bestil den nu, saa vi kan faa den ekspederet forinden der bliver alt for travlt herud imod Jul.

Prisen er 50 cents. Tages mindst 5 Eksemplarer giver vi Rabat.

DAN. LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

Julegranen 1920

vil bl. a. indeholde følgende:

- August L. Bang: Julebøn. Digt.
- V. S. Jensen: Herrens Hellighed.
- S. D. Rodholm: Bitte Jørgens Julegave. En Julefortælling.
- O. L. Kirkeberg: De vise fra Østerland.
- Marie Toksvig: Guds Gave. Fortælling.
- Chr. Andersen: Paa Vejen — hjemme.
- M. F. Blichfeldt: Sønderjyder, nu er Dagen der. Indtryk og Oplevelser fra Genforeningsdagene. — Disse to Artikler ledsages af en Rigdom af Billeder, der vil have blivende historisk Værdi.

Fra Missionsmarken:

1. Juleglæde og Begravelse. Af Pastor J. M. T. Winther (Den for. d. luth. Kirkes Missionær i Japan).
2. Fra Afrika. Af Mrs. Eline M. Uhrenholdt (Missionær i Nigiria, Afrika), Ogsaa disse to Artikler ledsages af en Mængde gode Billeder.
- P. S. Vig: Mindaareet 1920. Nogle Tanker.
- Evald Kristensen: Hjem. En Skitse.
- Kr. Østergaard: Contest. En Novelette fra den vide Prærie.

De fleste af disse Bidrag illustreres med større og mindre Billeder — dels Fotografier, dels Tegninger af Kunstnerne Paul Steffensen og J. Enkebølle.

Heftet faas hos Dan. Luth. Publ. House, Blair, Nebr., ved Indsendelsen af 65 CENTS eller hos vore lokale Agenter.

SEND „JULEGRANEN“ TIL VENNER I DANMARK.

Vi vil besørge Forsendelsen og betale Porto.

Dette smukke Julehefte udkommer atter i Aar før 1. December med god og sund Læsning og en Mængde ypperlige Billeder.

Dette er Genforenings-Nummeret, idet „Julegranen“ bl. a. bringer to Artikler om Sønderjyllands Tilbagevenden til Danmark af Præsterne M. F. Blichfeldt, Horsens, og Chr. Andersen, Als, Sønderjylland, begge tidligere i Amerika. Førstnævnte møder med en Artikel: „Sønderjyder, nu er Dagen der. Indtryk og Oplevelser fra Genforeningsdagene“. Sidstnævnte Bidrag bærer Titlen: „Paa Vejen — hjemme“.

Disse to Bidrag bliver illustreret med en Mængde Billeder fra Sønderjylland, især fra Tiden efter Vaabenhvilen og fra Genforeningsdagene. Alene disse Billeder er værd den Pris, der forlanges for Heftet.

Endvidere bringer „Julegranen“ to korte Artikler fra Missionsmarken, nemlig af Pastor J. M. T. Winther, D. For. danske Kirkes Missionær i Japan, og Mrs. Eline M. Uhrenholdt, Missionær i Afrika. Ogsaa disse Artikler ledsages af en Mængde Billeder.

Desuden vil der gennem hele Heftet blive anvendt mange andre større og mindre Billeder.

Af større Billeder skal vi nævne en Gengivelse af Kunstner Paul Steffensens Billeder: Kjerne vandes.

Desværre ser vi os ikke i Stand til i Aar at sælge Heftet til den gamle Pris, men maa denne Gang bede om 65 Cents. (Vi betaler Forsendelsen.)

Haaber, at dette ikke vil afholde nogen fra at købe Heftet. Naar vi atter en Gang vender tilbage til normale Forhold, vil Prisen atter blive nedsat eller Heftet udvidet.

I Fjor blev hele Oplaget udsolgt paa en Uge. Flere Hundrede Bestillinger var ude af Stand til at flyde. Bestil Heftet nu, saa De kan faa den tilsendt inden Julehøjtiden.

Er der ingen Agent i deres Nabolag, skriv da efter Betænelser for Agenter. Faas hos

DAN. LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

\$50.-Minnesota Farme-\$50.

Send mig Navn og Adresse paa en eller anden, som De ved ønsker at købe en god Minnesota Farm. Saaframt han køber en af mine Farme, vil jeg sende Dem \$50. Jeg har til Salgs 50 udvalgte improved Farme i Clay, Dakota, Hennepin, Stearns, Pope, Grant og Reewood Counties blandt store skandinaviske Settlementer, Kirker og Skoler. Skriv efter Liste og Fotografier. Randolph Holland, 501 Metropolitan Bank Bldg., Minneapolis, Minn

LANDSØGERE! GIV AGT. Virkelige GODTKØB for hvem, der ønsker sig en lille opdyrket Farm til sit fremtidige Hjem. 80 Acres, gode Improvements: Pris \$65. 40 Acres, indhegnet og godt improved: \$110.00. 159 Acres godt improved og indhegnet; \$70.00. To af disse Farme ligger nær ved Thief River Falls, Minn. En nær ved Red Lake Falls, Minn. Jorden er af bedste Kvalitet, næsten det hele under Plov; beliggende i en smuk, godt bebygget Egn, Telefon, Rural Postrute, nær ved Skole, Udmærkede Veje. Dette Land vil fordoble sin Værdi i ganske kort Tid. De maa handle hurtigt. Disse Godtkøb varer ikke længe. Skriv til: MORGAN & SCHULTHEIS, Grand Forks, North Dakota.